

ברכות ג. (ש 4) ד. (ש 2 מהסוף)

ביאורי מושגים

ידי מלוכלכות בדם, שפיר ושליה - אישה שרואה דם צריכה לבדוק האם צבעו טמא או לא, אישה המפילה מין בשר צריכה לבדוק האם העובר היה בצורה של בן אנוש ואז היא טמאה טומאת לידה או לא. העיסוק בדברים אלו עלול לעורר גועל ודחיה והוא ודאי מבזה את העוסק בו בעיני בני המעמד הגבוה. דוד המלך לא נרתע מפעולות אלו למרות שהם פגעו בכבודו.

משמרות הלילה

1. מספר המשמרות: רבי: 4, ר' נתן: 3.
2. סיום המשמרות: בסוף המשמרת הראשונה - חמור נוער. בסוף המשמרת השניה - כלבים נובחים. בסוף המשמרת השלישית - תינוק יונק ובני זוג משוחחים אחד עם השני.
3. משמעותם הרוחנית של המשמרות: כנגד כל משמרת בעולמנו יש משמרת בעולמות העליונים. כנגד סוף המשמרת שבעולמנו (חמור נוער וכו') - בסוף המשמרת שלמעלה שואג הקב"ה ומיצר על החורבן.

ברייתא

3 דברים למד ר' יוסי מאליהו הנביא:

1. אין להיכנס לחורבה,
2. גם בדרך יש להתפלל,
3. המתפלל בדרך מתפלל תפילה קצרה.

3 נימוקים מדוע לא נכנסים לחורבה:

1. מפני הסכנה - טעם זה שייך רק בחורבה ישנה,
2. מפני החשד - טעם זה שייך רק בעיר ורק באדם בודד, או שני אנשים פרוצים,
3. מפני המזיקין - טעם זה שייך רק באדם בודד ובמקום ששכיחים בו מזיקים גם בזוג.

אפשרות א': ריב"ל התייחס רק לדברי תורה, דברי חול אפשר להגיד הכל. **אפשרות ב':** ריב"ל התייחס גם לדברי חול.

ר' יהושע בן לוי: 'ניתן לומר בפני המת רק דברים שהמת אמר'.

האמוראים נחלקו מה דוד עשה לפני חצות: **ר' זירא:** הוא היה מנמנם. **רב אשי:** הוא היה לומד תורה.

גדולתו של דוד

- א. כל המלכים היו קמים מאוחר - דוד קם בחצות להתפלל לה'.
- ב. כל המלכים היו יושבים רק עם בני המעמד הגבוה ביותר - דוד ירד אל העם וטיפל בבעיות שלו.